

Dr. Ivan Janez Štuhec

Celje, Dom sv. Jožef, 24. februarja 2008

Benedikt XVI.: Bog je ljubezen in razmerje med Cerkvijo in družbo v sodobni Evropi.

Predavanje v okviru niza prireditev „Od Bruslja do skupne Evrope vseh občanov in občanov“, ki ga Dom sv. Jožefa v Celju prireja skupaj z Domom prosvete Sodalitas v Tinjah in Slovensko prosveto v Trstu

1. slika

V drugem delu okrožnice Benedikt XVI. želi posebej obravnavati vidik »ljubečega služenja«

Cerkev kot občestvo mora uresničevati ljubezen. To pa spet pogojuje, da Cerkev potrebuje tudi **organizacijo** kot predpostavko za urejeno občestveno služenje. Zavest tega naročila je bila v Cerkvi od vsega začetka konstitutivna: »vsi, ki so postali verni, so sestavljali eno skupnost in so imeli vse skupno. Prodajali so premoženje in imetje ter od tega delili vsem, kolikor je kdo potreboval« (Apd 2,44-45).

Odločilna stopnja v prizadevanju za izpeljavo tega cerkvenostnega osnovnega poslanstva je vidna v izvolitvi sedmih mož – diaakonov v prvi Cerkvi (prim. Apd 6,5-6).

2. slika

Dve bistveni spoznanji iz predhodnega razmišljanja v okrožnici:

- a) Bistvo Cerkve se izraža v trojnem naročilu:
oznanjevanju božje besede (*kerigma-martyria*),
obhajanje zakramentov (*leiturgia*),
služenje ljubezni (*diakonia*).

Projekt sofinancira Evropska unija, Evropska komisija,
GD Izobraževanje in kultura, Program »Spodbujanje
Dejavnega evropskega državljanstva 2004 – 2006«

Vsebina članka je mnenje avtorja. Evropska komisija za vsebino ne prevzema nobene odgovornosti

(Die Veröffentlichung spiegelt ausschließlich die Ansichten des Autors wider, und die Kommission kann nicht für die Verwendung der darin enthaltenen Informationen verantwortlich gemacht werden)

To so naloge, ki se med seboj pogojujejo in jih ni mogoče ločiti drugo od druge. Ljubeče služenje za Cerkev ni dejavnost socialnega skrbstva, ki bi jo mogli prepustiti tudi drugim, marveč spada k njenemu bistvu, je njen bistveni izraz, ki se mu Cerkev ne more odpovedati.¹

3. slika

b) Cerkev je božja družina v svetu. V tej družini ne sme biti siromakov. Hkrati pa *caritas-agape* presega meje Cerkev: prilika o usmiljenem Samarijanu ostaja merilo, ukazuje univerzalnost ljubezni, ki se obrača k pomoči potrebnemu, katerega »po naključju« srečamo (prim. Lk 10,31), kdorkoli že je. Ne glede na to univerzalnost zapovedi ljubezni pa obstaja tudi specifično cerkveno naročilo – prav tisto naročilo, da v Cerkvi sami ne sme noben otrok trpeti pomanjkanja. V tem smislu velja beseda iz *pisma Galačanom*: »Dokler torej še utegnemo, delajmo dobro, vsem, še posebej pa bratom v veri« (6,10).

Pravičnost in ljubezen

Pravilno je, da mora biti osnovno načelo države zasledovanje pravičnosti, in da je cilj pravične družbene ureditve to, da ob upoštevanju načela subsidiarnosti vsakomur zagotavlja njegov delež pri dobrinah. Krščanski nauk o državi in družbeni nauk sta to vedno poudarjala. Vprašanje pravičnega reda skupnosti je – zgodovinsko gledano – stopilo v nov položaj z izoblikovanjem industrijske družbe v 19. stoletju. Nastanek moderne industrije je odpravil stare družbene strukture in z množico od plačila odvisnih delavcev sprožil korenito spremembo v zgradbi družbe. V tej družbi je odnos med kapitalom in delom postal odločilno vprašanje, ki ga v tej obliki dotlej ni bilo. Proizvodne strukture in kapital so bile zdaj nova moč, ki je – položena v roke maloštevilnih – vodila k brezpravnosti delavskih množic, zoper katero je bilo treba vstati.

¹ Prim. KONGREGACIJA ZA ŠKOFIJE, Direktorij za pastoralno služenje škofov, *Apostolorum Successores* (22. februarja 2004), 194, Vatikan 2004, 2^a, 205-206.

	Projekt sofinancira Evropska unija, Evropska komisija, GD Izobraževanje in kultura, Program »Spodbujanje Dejavnega evropskega državljanstva 2004 – 2006«
---	--

Vsebina članka je mnenje avtorja. Evropska komisija za vsebino ne prevzema nobene odgovornosti

(Die Veröffentlichung spiegelt ausschließlich die Ansichten des Autors wider, und die Kommission kann nicht für die Verwendung der darin enthaltenen Informationen verantwortlich gemacht werden)

Samokritika papeža:

Priznati je treba, da so zastopniki Cerkve šele polagoma dojemali, da se vprašanje o pravični zgradbi družbe postavlja na nov način. Nekateri so pripravljali pot; eden od njih je bil na primer škof Ketteler iz Mainza (+1877). Kot odgovor na konkretne stiske so nastajali krožki, združenja, zveze, povezave in predvsem nove redovniške skupnosti, ki so v 19. stoletju prevzele boj zoper revščino, bolezen in stisko v izobraževanju.

Papeško cerkveno učiteljstvo je

Leta 1891 objavilo okrožnico *Rerum novarum*, (Leon XIII.)

Leta 1931 Pij IX. objavi okrožnico *Quadragesimo anno*,

Leta 1961 Janez XXIII. Objavi okrožnico *Mater et Magistra*,

Leta 1967 Pavel VI. objavi okrožnici *Populorum progressio* in

apostolskem pismu *Octogesima adveniens* (1971) izrecno obravnaval socialno problematiko, ki se je bila tedaj zaostila zlasti v Latinski Ameriki.

Janez Pavel II. nam je zapustil trilogijo socialnih okrožnic:

Laborem exercens (1981),

Sollicitudo rei socialis (1987)

Centesimus annus (1991).

Kompendiju družbenega nauka Cerkve, katerega je 2004 predložil "Papeški svet za pravičnost in mir".

Marksizem je predstavil svetovno revolucijo in njeno pripravo kot vesoljno zdravilo za družbeno problematiko: z revolucijo in z njo povezanim podružbljenjem proizvodnih sredstev naj bi - tako ta nauk - na lepem vse postalo drugačno in boljše. Te sanje so izpuhtele. V težavnih položajih, v katerih smo danes ravno tudi z globalizacijo gospodarstva, je družbeni nauk Cerkve postal temeljni kašipot, ki nudi orientacije daleč onkraj Cerkve. Spričo napredujočega razvoja se je ob teh orientacijah treba skupno spopadati v dialogu z vsemi tistimi, ki resno nosijo skrb za človeka in njegov svet.

28. Za razumevanje razmerja med pravičnostjo in služenjem ljubezni moramo upoštevati dve osnovni dejanski stanji:

a) Razlikovanje med državo in Cerkvijo

Pravična ureditev družbe in države je osrednje naročilo politike.

Projekt sofinancira Evropska unija, Evropska komisija,
GD Izobraževanje in kultura, Program »Spodbujanje
Dejavnega evropskega državljanstva 2004 – 2006«

Vsebina članka je mnenje avtorja. Evropska komisija za vsebino ne prevzema nobene odgovornosti

(Die Veröffentlichung spiegelt ausschließlich die Ansichten des Autors wider, und die Kommission kann nicht für die Verwendung der darin enthaltenen Informationen verantwortlich gemacht werden)

K osnovnemu liku krščanstva spada razlikovanje med tem, kar je cesarjevega in tem, kar je božjega (prim. Mt 22,21). To pomeni razlikovanje med državo in Cerkvijo ali, kakor pravi drugi vatikanski koncil, avtonomija svetnega področja.² Država ne sme predpisovati religije, vendar mora zagotavljati njeno svobodo in svobodo tistih, ki izpovedujejo različne religije.

Cerkev kot družbeni izraz krščanske vere ima s svoje strani svojo neodvisnost in živi iz vere svojo občestveno obliko, katero mora država spoštovati.

Obe območji sta različni, a vendar naravnani drugo na drugo.

Kaj je politika?

Pravičnost je cilj in zato tudi notranja mera sleherne politike. Politika je več kakor tehnika oblikovanja javnih ureditev: njen izvor in cilj je ravno pravičnost, in ta je etične narave. Tako država praktično nikdar ne more zavrniti vprašanja: kako je treba pravičnost tukaj in zdaj uresničevati? A to vprašanje predpostavlja drugo, še bolj temeljno:

Kaj je pravičnost? To je vprašanje praktičnega razuma; a vedno znova se je treba boriti za to, da more razum pravilno delovati, kajti etična zaslepitev razuma s prevladanjem interesa in oblasti, ki oslepita razum, je nevarnost, katere nikdar ni mogoče povsem odgnati.

»Politika je kraljestvo razuma in sicer ne zgolj tehnično preračunljivega, ampak moralnega razuma, kajti cilj države in zadnji cilj sleherne politike je moralne narave, namreč mir in pravičnost.« Pameten uvid v to kar služi miru in pravičnosti je moralne narave. (Ratz., J., Werte ...,24). Tri vrednote so mitizirane, ki onemogočajo moralni razum: napredek, znanost in svoboda. Princip večine je lahko v demokraciji pameten način kako pridemo do rešitve, ni pa to zadnji čin. Obstajajo vrednote, ki jih ne moremo odpraviti z večino. Na primer umor nedolžnega ne more biti stvar odločanja večine. Ratz. Zagovarja naravno pravo, ki ga *recta ratio* lahko spozna. (Werte 27).

Konkretna naloga politike je, da postavi oblast pod pravni pred in na ta način uredi smiselno uporabo moči v družbi. Ne pravica močnejšega ampak moč prava mora veljati. Oblast, ki je urejena in ki je v službi prava je protiutež nasilju, ki ga lahko razumemo kot brezpravno silo oz. moč. To pa zastavlja novo vprašanje, kaj je merilo za pravni red? Obstajajo vrednote, ki so vredne same po sebi, ker izvirajo iz človekovega bistva in so zaradi tega za vse ljudi nedotakljive. (Werte 32-33).

² Prim. Pastoralna konstitucija o Cerkvji v sedanjem svetu *Gaudium et spes*, 36.

	Projekt sofinancira Evropska unija, Evropska komisija, GD Izobraževanje in kultura, Program »Spodbujanje Dejavnega evropskega državljanstva 2004 – 2006«
---	--

Vsebinska članka je mnenje avtorja. Evropska komisija za vsebino ne prevzema nobene odgovornosti

(Die Veröffentlichung spiegelt ausschließlich die Ansichten des Autors wider, und die Kommission kann nicht für die Verwendung der darin enthaltenen Informationen verantwortlich gemacht werden)

Razmerje med politiko in vero.

Vera ima gotovo svoje lastno bistvo kot srečanje z živim Bogom. To je srečanje, ki nam odpira nova obzorja daleč onkraj lastnega območja razuma. A vera je hkrati tudi očiščujoča moč za razum sam. Vera iz božje perspektive osvobaja razum od njegovih zaslepljenosti in mu zato pomaga, da je bolj on sam. Vera omogoča razumu, da bolje opravlja svoje lastno delo in bolje vidi to, kar mu je lastno.

Prav tukaj je treba postaviti prostor katoliškega družbenega nauka: ta noče Cerkvi preskrbeti oblasti nad državo. Tudi noče uvidov in načinov ravnanja, ki spadajo k veri, vsiljevati tistim, ki te vere ne delijo.

Katoliški družbeni nauk hoče prispevati samo k očiščenju razuma in pomagati, da moremo to, kar je pravilno, zdaj in tukaj spoznati in nato tudi izpeljati.

Kaj lahko vera prispeva k politiki, pravi politiki? »Ne nadomesti pameti, lahko pa prispeva k razvidnosti resničnih vrednot« (Werte 29).

Kaj je družbeni nauk Cerkve?

Družbeni nauk Cerkve argumentira s stališča razuma in naravnega prava, to je iz tega, kar je v skladu z naravo vseh ljudi. Obenem ve, da ni naročilo Cerkve, naj sama politično uveljavi ta nauk. Slednji hoče služiti oblikovanju vesti v politiki in pomagati, da raste jasnovidnost za prave zahteve pravičnosti in hkrati tudi pripravljenost delovati v skladu z njimi, tudi če to nasprotuje razširjenim položajem interesov.

To pa pomeni: graditev pravične družbene in državne ureditve, po kateri vsakemu pripada svoje, je osnovna naloga, katero si mora zastaviti vsaka generacija znova. Ker gre za politično nalogo, to ne more biti neposredno naročilo Cerkve. Ker pa je to hkrati temeljna človeška naloga, ima Cerkev dolžnost na svoj način z očiščenjem razuma in z etično vzgojo prispevati, da bo zahteve pravičnosti mogoče uvideti in politično uveljaviti.

Kaj Cerkev sme in kaj ne?

Cerkev ne more in ne sme za seboj potegniti političnega boja, da bi uresničila kar najbolj pravično družbo. Ne more in ne sme se postaviti na mesto države. Toda v spopadu za pravičnost tudi ne more in ne sme stati ob strani. Po poti argumentacije mora vstopati v spopad razuma, in mora prebujati duševne moči, brez katerih se pravičnost, ki vedno terja tudi odpovedi, ne more uveljaviti in uspevati.

Projekt sofinancira Evropska unija, Evropska komisija,
GD Izobraževanje in kultura, Program »Spodbujanje
Dejavnega evropskega državljanstva 2004 – 2006«

Vsebina članka je mnenje avtorja. Evropska komisija za vsebino ne prevzema nobene odgovornosti

(Die Veröffentlichung spiegelt ausschließlich die Ansichten des Autors wider, und die Kommission kann nicht für die Verwendung der darin enthaltenen Informationen verantwortlich gemacht werden)

Pravična družba ne more biti delo Cerkve, ustvariti jo mora politika. Toda prizadevanje za pravičnost z odpiranjem spoznanja in volje za zahteve dobrega se Cerkve kar najgloblje tiče.

b) Ljubezen - *caritas* - bo vedno potrebna, tudi v najbolj pravični družbi. Saj ni nobene pravične državne ureditve, ki bi mogla služenje ljubezni napraviti odvečno. Kdor hoče odpraviti ljubezen, je na tem, da odpravi človeka kot človeka. Vedno bo trpljenje, ki potrebuje tolažbo in pomoč. Vedno bo osamljenost. Vedno bodo tudi položaji gmotnega pomanjkanja, v katerih je potrebna pomoč v smislu živete ljubezni do bližnjega.³

Totalna oskrbniška država, ki si vse prilašča, postane končno birokratična instanca, ki ne more dati bistvenega, kar potrebuje trpeči človek - vsak človek: ljubečo osebno pozornost.

Ne potrebujemo države, ki vse ureja in obvladuje, marveč potrebujemo državo, ki v skladu z načelu subsidiarnosti velikodušno priznava in podpira pobude, ki vznikajo iz različnih družbenih moči in povezujejo spontanost z bližino do pomoči potrebnih ljudi. Cerkev je takšna živa moč: v njej živi dinamika od Kristusovega Duha razplamtene ljubezni, ki ljudem ne prinaša le gmotne pomoči, ampak tudi dušno okrepčilo in zdravilo, ki je pogosteje še bolj potrebno kakor materialna podpora. Trditev, da bi pravične strukture napravile karitativno dejavnost odvečno, dejansko skriva materialistično podobo o človeku: praznoverje, da človek živi "samo od kruha" (Mt 4,4; prim. 5 Mz 8,3) - prepričanje, ki človeka ponižuje in prezira ravno tisto, kar je specifično človeško.

29. Tako moramo zdaj bliže določiti razmerje med spopadanjem za pravično ureditev družbe in države z ene strani in občestveno urejenim delovanjem ljubezni v življenju Cerkve z druge strani. Pokazalo se je, da **izgradnja pravičnih struktur ni neposredno naročilo Cerkve**, marveč pripada redu politike - območju samoodgovornega razuma. Cerkev ima pri tem posredno nalogo toliko, kolikor ji pripada, da prispeva k očiščenju razuma in k prebuditvi nraavnih moči, brez katerih pravičnih struktur ni mogoče niti zgraditi, niti ne morejo biti trajno učinkovite.

Vloga vernih laikov

³ Prim. KONGREGACIJA ZA ŠKOFIJE, Direktorij za pastoralno služenje škofov, *Apostolorum Successores* (22. februarja 2004), 197, Vatikan 2004, 2^a, 209.

	Projekt sofinancira Evropska unija, Evropska komisija, GD Izobraževanje in kultura, Program »Spodbujanje Dejavnega evropskega državljanstva 2004 – 2006«
---	--

Vsebinska članka je mnenje avtorja. Evropska komisija za vsebino ne prevzema nobene odgovornosti

(Die Veröffentlichung spiegelt ausschließlich die Ansichten des Autors wider, und die Kommission kann nicht für die Verwendung der darin enthaltenen Informationen verantwortlich gemacht werden)

Neposredna naloga, delovati za pravični red v družbi, je nasprotno lastna vernim laikom. Kot državljani so poklicani, da se osebno udeležujejo javnega življenja. Zato se ne morejo odreči temu, da se vključijo "v raznovrstne in različne pobude na gospodarski, družbeni, zakonodajni, upravni in kulturni ravni, ki služijo organskemu in institucionalnemu pospeševanju skupnega blagra".⁴

Naloga vernih laikov je torej, da na pravilen način oblikujejo družbeno življenje s tem, ko upoštevajo njegove zakonite pristojnosti in sodelujejo z drugimi državljani v skladu s svojimi vsakokratnimi pristojnostmi in v lastni odgovornosti.⁵ Tudi če specifičnih izraznih oblik cerkvene karitativne dejavnosti nikdar ne smemo izravnati z dejavnostjo države, vendarle ostaja nesporno, da mora ljubezen prežemati celotno življenje vernih laikov in torej oblikovati tudi njihovo politično delovanje v smislu "družbene ljubezni".⁶

Karitativna dejavnost Cerkev

Karitativne organizacije Cerkev predstavljajo nasproti temu *svojsko delo (opus proprium)*, njej najbolj lastno nalogo, v kateri se delujoča ne postavi ob stran, marveč sama deluje kot neposredno odgovorni osebek in stori to, kar ustreza njenemu bistvu. Cerkev nikoli ne more biti razrešena izvrševanja karitativne dejavnosti kot občestveno urejene dejavnosti vernikov. Z druge strani pa tudi nikoli ne bo takšnega položaja, v katerem ne bi potrebovali praktične ljubezni do bližnjega vsakega posameznega kristjana, ker človek onkraj pravičnosti vedno potrebuje in bo potreboval ljubezen.

Globalne potrebe ljudi

Dnevno nam postaja jasno, koliko je na svetu trpljenja zaradi mnogovrstnega gmotnega kakor tudi duhovnega pomanjkanja, in to kljub velikim napredkom na znanstvenem in tehničnem področju.

⁴ JANEZ PAVEL II., Posinodalna apostolska spodbuda *Christifideles laici* (30. decembra 1988), 42: AAS 81 (1989), 472.

⁵ Prim. KONGREGACIJA ZA VERSKI NAUK, *Navodilo glede nekaterih vprašanj o zavzetosti in ravnanju katoličanov v političnem življenju* (24. novembra 2002).

⁶ *Katekizem katoliške Cerkev*, 1939.

	Projekt sofinancira Evropska unija, Evropska komisija, GD Izobraževanje in kultura, Program »Spodbujanje Dejavnega evropskega državljanstva 2004 – 2006«
---	--

Vsebina članka je mnenje avtorja. Evropska komisija za vsebino ne prevzema nobene odgovornosti

(Die Veröffentlichung spiegelt ausschließlich die Ansichten des Autors wider, und die Kommission kann nicht für die Verwendung der darin enthaltenen Informationen verantwortlich gemacht werden)

Globalna solidarnost

"Med znamenji našega časa je vredno tisto naraščajoče in nepremagljivo teženje po vzajemnosti vseh narodov".⁷

Sodelovanje s humanitarnimi organizacijami in prostovoljstvo

V tem položaju so nastale in zrasle številne oblike sodelovanja med državnimi in cerkvenimi instancami, ki so se izkazale kot rodovitne. Cerkevne instance morajo s transparentnostjo svojega delovanja in zvestim izpolnjevanjem svoje dolžnosti izpričevati ljubezen, oploditi tudi civilne instance s krščanskim duhom in pospeševati vzajemno usklajevanje, ki bo nedvomno koristna učinkovitosti karitativnega služenja.⁸

Prav tako so se v tem kontekstu oblikovale raznovrstne organizacije s karitativnimi in filantropičnimi cilji, ki se zavzemajo za to, da spričo obstoječih političnih in družbenih problemov dosegajo zadovoljive rešitve pod humanitarnim vidikom. Pomemben pojav našega časa je nastajanje in razširjanje različnih oblik prostovoljstva (voluntarijata), ki prevzemajo storitve mnogovrstnega služenja.⁹

To razširjeno zavzemanje je za mlade šola za življenje, ki vzgaja k solidarnosti in pripravljenosti, da damo ne le nekaj, ampak sami sebe. Anti-kulturi smrti, ki se na primer izraža v drogi, s tem stopa nasproti ljubezen, ki ne išče sebe, marveč se izkazuje kot kultura življenja ravno v pripravljenosti izgubiti samega sebe za druge (prim. Lk 17,33 par.).

Raznovrstne strukture ljubečega služenja v današnjem družbenem okolju

Poskusim opredeliti specifični profil cerkvenih dejavnosti v služenju človeka

a) Dnevno nam postaja jasno, koliko je na svetu trpljenja zaradi mnogovrstnega gmotnega kakor tudi duhovnega pomanjkanja, in to kljub

⁷ *Pr.t.*, 14.

⁸ Prim. KONGREGACIJA ZA ŠKOFE, Direktorij za pastoralno služenje škofov, *Apostolorum Successores* (22. februarja 2004), 195, Vatikan 2004, 2^a, 207.

⁹ Prim. JANEZ PAVEL II., Posinodalna apostolska spodbuda *Christifideles laici* (30. decembra 1988), 41: *AAS* 81 (1989), 470-472.

Projekt sofinancira Evropska unija, Evropska komisija,
GD Izobraževanje in kultura, Program »Spodbujanje
Dejavnega evropskega državljanstva 2004 – 2006«

Vsebina članka je mnenje avtorja. Evropska komisija za vsebino ne prevzema nobene odgovornosti

(Die Veröffentlichung spiegelt ausschließlich die Ansichten des Autors wider, und die Kommission kann nicht für die Verwendung der darin enthaltenen Informationen verantwortlich gemacht werden)

velikim napredkom na znanstvenem in tehničnem področju. Zato je v tem našem času zaželena nova pripravljenost, pomagati trpečemu bližnjemu.

Skrb za bližnjega premaguje meje nacionalnih skupnosti. Po pravici je drugi vatikanski koncil poudaril: "Med znamenji našega časa je vredno tisto naraščajoče in nepremagljivo teženje po vzajemnosti vseh narodov".¹⁰

Državne ustanove in humanitarna združenja podpirajo tozadevne pobude, nekatere s podporami ali davčnimi olajšavami, druge s tem, da dajejo na voljo znatna denarna sredstva. Na ta način solidarnost, ki jo izraža človeška skupnost, občutno prekaša solidarnost posameznikov.

b) V tem položaju so nastale in zrasle številne oblike sodelovanja med državnimi in cerkvenimi instancami, ki so se izkazale kot rodovitne. Cerkevne instance morajo s transparentnostjo svojega delovanja in zvestim izpolnjevanjem svoje dolžnosti izpričevati ljubezen, oploditi tudi civilne instance s krščanskim duhom in pospeševati vzajemno usklajevanje, ki bo nedvomno koristna učinkovitosti karitativnega služenja.¹¹

Prav tako so se v tem kontekstu oblikovale raznovrstne organizacije s karitativnimi in filantropičnimi cilji, ki se zavzemajo za to, da spričo obstoječih političnih in družbenih problemov dosegajo zadovoljive rešitve pod humanitarnim vidikom. Pomemben pojav našega časa je nastajanje in razširjanje različnih oblik prostovoljstva (voluntarijata), ki prevzemajo storitve mnogovrstnega služenja.¹²

To razširjeno zavzemanje je za mlade šola za življenje, ki vzgaja k solidarnosti in pripravljenosti, da damo ne le nekaj, ampak sami sebe. Anti-kulturi smrti, ki se na primer izraža v drogi, s tem stopa nasproti ljubezen, ki ne išče sebe, marveč se izkazuje kot kultura življenja ravno v pripravljenosti izgubiti samega sebe za druge (prim. Lk 17,33 par.).

Tudi v katoliški Cerkvi in v drugih Cerkvah in cerkvenih skupnostih, so nastale nove oblike karitativnega delovanja ter se stare razvile z novo močjo.

Na tem mestu bi rad izrecno podkrepil, kar je zapisal moj veliki predhodnik Janez Pavel II. v svoji okrožnici *Sollicitudo rei socialis*¹³, ko je izrazil pripravljenost katoliške Cerkve za sodelovanje s karitativnimi organizacijami teh Cerkva in cerkvenih skupnosti, ko vendar vsi delujemo iz istega osnovnega nagiba in imamo pred očmi isti cilj: resnični humanizem, ki v

¹⁰ *Pr.t.*, 14.

¹¹ Prim. Prim. KONGREGACIJA ZA ŠKOFIJE, Direktorij za pastoralno služenje škofov, *Apostolorum Successores* (22. februarja 2004), 195, Vatikan 2004, 2^a, 207.

¹² Prim. JANEZ PAVEL II., Posinodalna apostolska spodbuda *Christifideles laici* (30. decembra 1988), 41: *AAS* 81 (1989), 470-472.

¹³ Prim. št. 32: *AAS* 80 (1988), 556.

Projekt sofinancira Evropska unija, Evropska komisija,
GD Izobraževanje in kultura, Program »Spodbujanje
Dejavnega evropskega državljanstva 2004 – 2006«

Vsebina članka je mnenje avtorja. Evropska komisija za vsebino ne prevzema nobene odgovornosti

(Die Veröffentlichung spiegelt ausschließlich die Ansichten des Autors wider, und die Kommission kann nicht für die Verwendung der darin enthaltenen Informationen verantwortlich gemacht werden)

človeku priznava božjo podobo in mu hoče pomagati uresničevati življenje v skladu s tem dostojanstvom.

Okrožnica *Ut unum sint* je nato še enkrat poudarila, da je za razvoj sveta na boljše potreben skupni glas kristjanov in njihova zavzetost, da "pomagajo uveljaviti spoštovanje pravic in potreb vseh, zlasti ubogih, ponižanih in nezavarovanih".¹⁴ Na tem mestu bi rad izrazil svoje veselje nad tem, da je ta želja v številnih pobudah naletela po vsem svetu na širok sprejem.

¹⁴ Št. 43: *AAS* (1995), 946.

	Projekt sofinancira Evropska unija, Evropska komisija, GD Izobraževanje in kultura, Program »Spodbujanje Dejavnega evropskega državljanstva 2004 – 2006«
---	--

Vsebina članka je mnenje avtorja. Evropska komisija za vsebino ne prevzema nobene odgovornosti

(Die Veröffentlichung spiegelt ausschließlich die Ansichten des Autors wider, und die Kommission kann nicht für die Verwendung der darin enthaltenen Informationen verantwortlich gemacht werden)